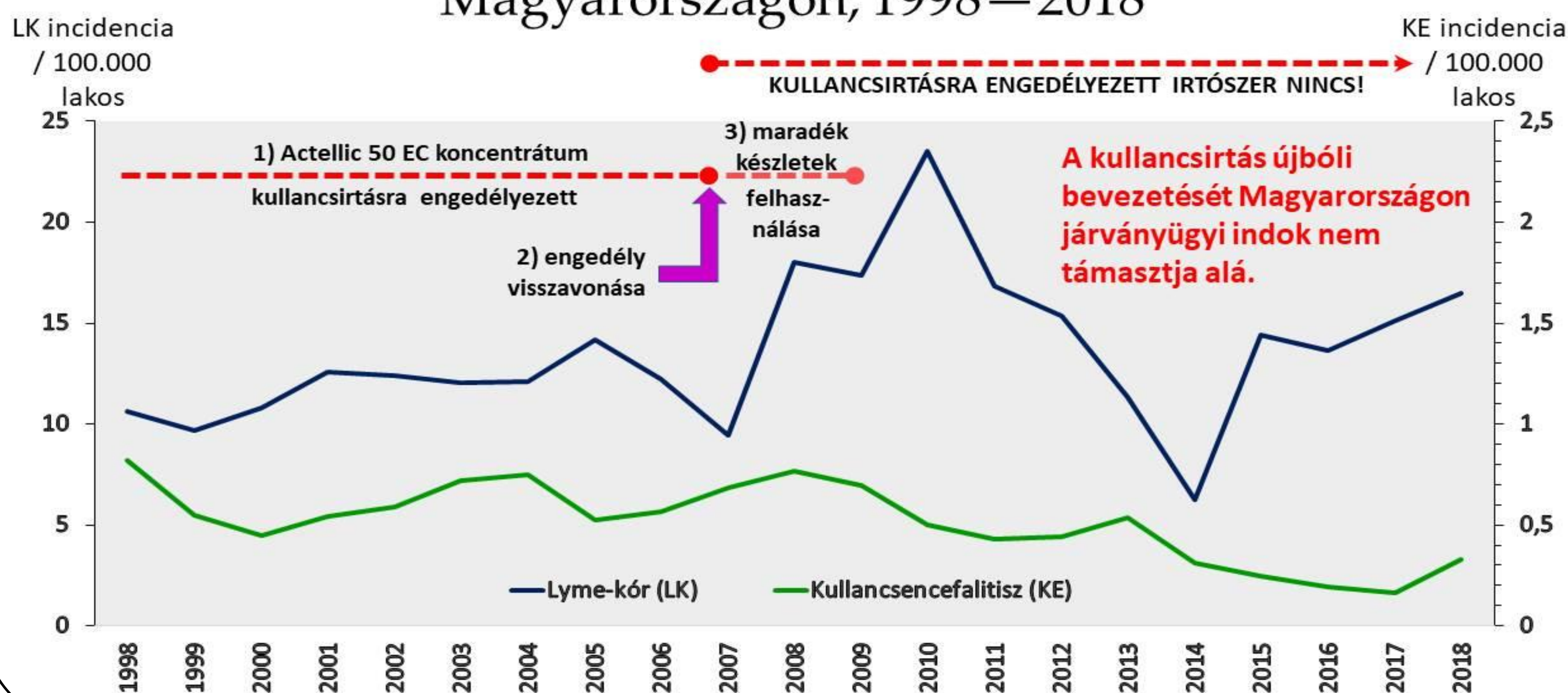

A Lyme-kór és a kullancsencefalitisz incidenciája Magyarországon, 1998–2018

A szabadban, körülhatárolt területen, lemosó permetezéssel megvalósuló kullancstársítás 2010 óta illegális, mivel e célra engedélyezett irtószert nincs.

Ennek a évtizedekig népszerű, ugyanakkor nem szelektív védekezési módszernek az újbóli bevezetése nemcsak ökotoxikológiai, de járványügyi és hatékonysági szempontból sem indokolt. Hatásossága nem igazolható a járványügyi szempontból lényeges változók (kullancscsípés gyakorisága, megbetegedés gyakorisága) vonatkozásában.

A kullancsok elleni integrált védekezés legfontosabb módszerei

Embert célzó módszerek	Irtószert alkalmazása	Gazdaállatokat célzó módszerek	Biológiai módszerek	Élőhely-manipuláció
<ul style="list-style-type: none"> Elkerülés Riasztószert Öltözködés Kullancsvizit és azonnali eltávolítás Tejforralás Védőoltás 	<ul style="list-style-type: none"> Környezet kezelése Rezervoárok kezelése Társállatok kezelése 	<ul style="list-style-type: none"> Vakcináció Rezervoárok populációszabályozása 	<ul style="list-style-type: none"> Parazitoidok (<i>Ixodiphagus hookeri</i>) Predátorok Patogének (pl. gombák) 	<ul style="list-style-type: none"> Aljnövényzet ritkítása Fűnyírás Avar összegyűjtése
<p>+ Lakossági felvilágosítás</p> <ul style="list-style-type: none"> tájékoztató anyagok a kullancsok biológiájáról, járványügyi jelentőségéről, a védekezési lehetőségekről <p>+ Népegészségügyi hatósági (ÁNTSZ) intézkedések</p> <ul style="list-style-type: none"> információs/figyelmeztető táblák kihelyezése táborozási, kempingezési tilalom elrendelése 				<p>Egyéni módszerek, állami intézkedésekkel → integrált védekezés</p>

Az itt kiemelt módszerek kombinációjával hatásos védekezés valósítható meg.

A kullancsot a bőrből kímélő módon kell távolítani. A természetben tartózkodók alakítsák rutinszerű gyakorlattá a ruházat, illetve a szabad bőrfelületek rendszeres ellenőrzését, és ezáltal a rajtuk mászó kullancsok mielőbbi megtalálását. A teljes testfelület ellenőrzését a nap végén, zuhanyzás előtt érdemes elvégezni.

A kullancsencefalitisz vírus ellen a védőoltás és a nyers tej fogyasztás előtti forralása ajánlható.

A népegészségügy állami szereplőinek aktív szerepvállalása e téren nélkülözhetetlen. Célzott lakossági felvilágosító kampányok, valamint gyermekkori érzékenyítés nélkül az integrált védekezés nem lehet hatékony.

Kullancsvizit: a bőrbe fúródott kullancs helyes eltávolítása, vékony hegyű fémcsipesszel

Hozzáférhető, de problémás módszerek

Magyarországon egyetlen karkötő vagy csuklópánt formájú termék sincs engedélyezve vérszívó ízeltlábúak riasztására. Kullancsriasztásra alkalmatlanok, így beszerzésük különféle webshopokból nem javasolt. Használjunk engedélyezett riasztószereket.

A kullancs otthoni tesztelésére kínált kit népegészségügyi szakmai szempontból nem ajánlott, arról ugyanis nem szolgáltattak információt, hogy a szervezetünkben jelen van-e a kórokozó. Tünetek megjelenése esetén forduljunk orvoshoz.

